

KATI SZVORÁK

Külön Kyrie Szvorák Katinak

Szívünk maradék hamuját
tehetetlen, síró gyerekként
viszi a vihar, hogy Isten
arcába vágja.

Uram irgalmazz, segíts,
hogy hangodra ismerjünk –
halálos a szél zúgása.

De irgalom, hogy aki él,
értünk virágot ültet.

Míg elfogy
a testünk, míg marék port
csap föl az eleven böjti szél,
s mégicsak mennyekig
emeli régvolt
szívünket.

*Szeretlek
Katalin Grózn*

ALLELUIA

HÚSVÉT KÖZÉP-EURÓPÁBAN • EASTER IN CENTRAL EUROPE

Édesanyám emlékének

Alleluja... Ősi kereszteny énekek, népdalok: a gyülölet és testvériség, az otthon és idegenség roppant feszültségei közt kinyiló dallam üzen e sugárlemezen, ha nem is az oltár, de az eleven test templomának liturgiájával (melynek a hangszálak a nemes orgonasipjai) — üzeni a dallam Kati hangján, hogy szomorúságunk földjéből kelhetnek csak ki a húsvéti reménység virágai.

Halleluja... Alte christliche Gesänge und Volkslieder: Die sich zwischen den enormen Spannungen des Hasses und der Brüderlichkeit, der Heimat und der Fremde öffnende Melodie kündet auf dieser Strahlenscheibe mit der Liturgie wenn auch nicht des Altars, so doch mit der Kirche des lebendigen Körpers (dessen edle Orgelpfeifen die Stimmbänder sind) verkündet die Melodie mit Katis Stimme, dass die Blumen der österlichen Hoffnung nur aus der Erde unserer Traurigkeit hervorbrechen können.

Alleluia... Ancient Christian songs and folksongs: these melodies opening into flower amidst enormous tensions of hatred and brotherhood, of home and strangeness send their message on this beaming disc — albeit not with the liturgy of the altar but through the temple of the living body (Kati's vocal chords as their fine organ pipes) — proclaiming through Kati's voice that the flowers of Easter's hope can only spring up from the soil of our sorrow.

Czigány György

ALLELUIA

Húsvét Közép-Európában / Ostern in Mitteleuropa Easter in Central Europe

I. Bünbánati ájtatosság / Penitential prayer

- [1] Ó, Teremtőnk, hallgass minket / Listen to us, our Creator**
(magyar / Hungarian)
Audi benigne (Latin)

2'19"

II. Nagyböjti kánták / Lenten chant

- [2] Siralmas ez világ / This world is deplorable** (magyar / Hungarian)
[3] Bądź mi litō ciw / Légy irgalmas / Have mercy on me
(lengyel / Polish)

3'17"

1'20"

III. Az Úr kinszenvedése / The Lord's Passion

- [4] Vyšla hvězda na kraj světa / Az ég alján csillag ragyog**
A star is shining in the sky (morva-magyar / Moravian-Hungarian)
[5] Golgota je gora / Golgota magasán / On Golgotha's hill
(horvát / Croatian)
[6] Poslušajte krščeníki / Hallgassátok, keresztenyek / Listen, Christians
(szlovén-magyar / Slovenian-Hungarian)
[7] Majka božja je zaspala / Isten Anyja elszenderült
God's Mother has fallen into a slumber (horvát / Croatian)
[8] Wach auf, wach auf mein frommer Christ / Ébredj, ébredj kegyes Krisztusom / Wake up, wake up gracious Christ (német / German)

4'05"

1'56"

1'49"

1'36"

2'51"

IV. Mária siralom / Marian lament

- [9] Áll a gyötött Istenanya / Stála Matka bolestivá** 1'40"
God's tormented Mother is standing

(magyar-szlovák / Hungarian-Slovak)

- [10] Előttünk tündöklik Jézus keresztle / Ahead us glitters the Cross of Jesus Christ** (magyar / Hungarian)

Jeruzsálem utca / Jerusalem street

(magyar / Hungarian)

- [11] A Keresztfához megyek / To the Cross I go / Počivaj o moj neven** 5'13"
(Pihenj ó én virágom / Rest, my darling)

(magyar-baranyai közismert horvát / Hungarian-Croatian)

- [12] Hol vagy, édes Jézus / Where are you, sweet Jesus?** 4'26"
(magyar / Hungarian)

Jaj, édes méhemnek / Woe, my womb's sweet fruit
(magyar / Hungarian)

V. Moldvai havajgatás / Lament of Moldova

- [13] Tavasz, tavasz / Spring, o, spring** (magyar / Hungarian) 4'23"
Mondd meg nekem kicsi madár / Tell me, little bird
(magyar / Hungarian)

VI. Dráva menti horvát húsvéti népdalok és kóló

Croatian Easter folk songs and kolo from the Drava region

- [14] Lepa Mara / Szép Mara / Beautiful Mara** (horváth / Croatian) 3'28"
Široko je Drino polje / Széles a Drina mezeje / Vast is the Drina's valley
(horváth / Croatian)

VII. Húsvéti játékdalok / Easter game songs

- [15] Itthol vagy-e hidasmester / Are you at home, bridge master?** 5'39"
(magyar / Hungarian)
- Hoja Ďunda—Haja gyöngye (szlovák—magyar / Slovak—Hungarian)**
- Hajaju, hajaju (szlovák—magyar / Hungarian—Slovak)**
- Wir kommen froh / Örvendezve jövünk / We come cheerful**
(német / German)
- Šime mechy, šime / Varrjuk a zsákok / We sew the sack**
(szlovák / Slovak)
- [16] Ma van húsvét napja / Today is Easter Day (magyar / Hungarian)** 2'10"

VIII. Szerb húsvéti leányjáték és kólók / Serbian Easter girls' game and kolos

- [17] Višnjica rodila / Megérett a meggy / The cherry has grown ripe** 5'41"
Sestra bratu poručuje / Nővér a bátynak üzeni / The sister sends a message to her brother (szerb / Serbian)
- Dunje Ranke / Ránka dunyhája / Ránka's eiderdown (szerb / Serbian)**

IX. Krisztus feltámadása / Christ has risen

- [18] Krisztus feltámadása / Christ has risen (magyar / Hungarian)** 0'48"
- [19] Christ ist erstanden / Krisztus feltámadása / Christ has risen** 2'04"
(német / German)
- [20] Chrystus zmartwychstal jest / Krisztus feltámadt / Christ is risen** 7'30"
(lengyel / Polish)
- Kristus Pán z mŕtvych vstal / Feltámadt Krisztus / Christ is risen**
(református szlovák / Slovak Calvinist)
- Bůh náš všemochoucí / Mindenható Istenünk / Almighty God**
(cseh / Czech)

X. Feltámadás napja van / Today is the Resurrection's day

- [21] Görög katolikus liturgikus ének / Greek Catholic liturgical chant** 0'52"
(magyar / Hungarian)
- [22] Christos a inviat / Feltámadt Krisztus / Christ is risen** 0'31"
(román, ortodox liturgikus ének / Rumanian, Orthodox liturgical chant)
- XI. Alleluja**
- [23] Alleluia, alleluia (Latin, gregorián)** 1'35"
- [24] Feltámadt Krisztus ez napon / Christ is risen today** 5'55"
(magyar / Hungarian)

Húsvéti boldog lélekkel / With happy Easter soul (magyar / Hungarian)

Už skvie sa ráno vzkriesenia / Már ragyog a feltámadás reggele
The bright morning of Resurrection (evangélikus szlovák / Slovak Lutheran)

Üdvözítőnk feltámadott / Our Saviour is risen (magyar / Hungarian)

Haleluja, chvály znejte / Halleluja, dicséretet zengjetek / Alleluia, sing praises
(evangélikus szlovák / Slovak Lutheran)

- [25] Felvírradt áldott szép napunk / The blessed day has come** 1'57"
(református magyar / Hungarian Calvinist)

XII. Húsvéti himnusz / Easter hymn

- [26] Hic est dies verus Dei (Latin)** 0'56"
Az Isten igaz napja ez / This is God's true day (magyar / Hungarian)
- Összidő / Total time: 76'58"*

Dallamok forrásai / Sources of melodies:

(sz. / t. = szöveg / text; d. / m. = dallam / melody; gy. / c. = gyűjtötte / collected by;
ford. / transl. = fordította / translated by)

▀ sz. / t.: Kájoni: *Canticale Catholicum*; d. / m.: XVI. sz. / 16th c. – *Hymnarium, Nevers*, XIII. sz. / 13th c. □ Lujzikalagor, Moldva / Moldavia. □ sz. / t.: F. Karpiński; d. / m.: Siedlecki (1928); *Śpiewnik Liturgiczny*. Lublin (1991). □ gy. / c.: František Sušíl; *Moravské národné písne* (1860). Erdélyi Zsuzsanna: *Aki ezt az imádságot* (2001). □ Somarton / Tótszentmárton, Zala; gy. / c.: Horváth Sándor. □ Rábátótfalu, Vas; gy. / c.: Erdélyi Zsuzsanna: *Aki ezt az imádságot* (2001), ford. / transl.: Bajzek Mária. □ Berzence, Somogy; gy. / c.: Erdélyi Zsuzsanna: *Aki ezt az imádságot* (2001). □ *Geistliche Volkslieder gesammelt von Joseph Gabler*, München (1984). □ sz. / t.: XIV. sz. / 14th c.; d. / m.: XVII. sz. / 17th c.; ford. / transl.: Sik Sándor / *Jednotný katolícky spevník znotovany* (1993). □ Tápé-Zákányszék; gy. / c.: Rajeczky Benjamin (1954) – Buzsák, Somogy; gy. / c.: Volly István. □ sz. / t.: Tárkányi Béla. □ Kájoni: *Canticale Catholicum* (1719) – Pürkerec, Brassó; gy. / c.: Kallós Zoltán. □ Trunk, Moldva / Moldavia; gy. / c.: Jagamas János, Farago József – Lujzikalagor, Moldva / Moldavia; gy. / c.: Kallós Zoltán. □ Lakócsa, Dunántúl / Transdanubia, gy. / c.: Begovácz Rózsa. □ Vigántpetend, Zala; gy. / c.: Kerényi György – Mánfa, Baranya; *Slovenské spevy I.* – Abod, Borsod; gy. / c.: Deme Dezső (1966) – Somberek, Baranya; Paul Schwalm (1975–85) – Hámor, Borsod; gy. / c.: Deme Dezső (1954). □ Túrricse, Szatmár. □ Budakalász, Pest; gy. / c.: Vujicsics Tihamér (1972); Kiss Mária: *Délszláv szokások a Duna mentén*, Budapest, (1988) – Pomáz, Pest; Šumadija – Pomoravlje. □ sz. / t.: Zsigmond kori töredék / Fragment from Zsigmond Era (XV. sz. / 15th c.); Kájoni: *Canticale Catholicum*; d. / m.: *Cantus Catholici* (1651). □ Bajorország–Ausztria / Bavaria–Austria; sz. / t.: XII–XV. sz. / 12–15th c.; d. / m.: Salzburg (1160–1433), Tegernsee (XV. sz. / 15th c.), Wittenberg (1529); Erwin Horn: *Katholisches Gebet- und Gesangbuch*, (1975). □ sz. / t.: Mioduszewski (1838); d. / m.: Siedlecki (1928); *Śpiewnik Liturgiczny*. Lublin (1991) – d. / m.: XIII. sz. / 13th c.; *Spevník pre slovenských reformovaných kresťanov* (1956) – Mešní zpěvy, Praha (1990). □ *Śpiewnik Liturgiczny*. Lublin (1991). □ Gajesána, Moldva / Moldavia – d. / m.: *Cantus Catholici* (1651) – sz. / t.: Karol Wurm; *Evanjelický spevník* (1992) – sz. / t.: Tárkányi–Zsasskovszky, d. / m.: *Cantus Catholici* (1651) – sz. / t.: Andrej Hajduk, d. / m.: 1531; *Evanjelický spevník* (1992) □ sz. / t.: Herman Miklós (1560). □ sz. / t.: Szent Ambrus himnusza (IV. sz.) / St. Ambrose's Hymn (4th c.); ford. / transl: Csanád B.

Válogatta, szerkesztette / Edited by
Kati Szvorák

Zenei feldolgozások / Arrangements

Ferenc Kiss & Kati Szvorák, Rudolf Pietsch, Vujicsics Ensemble

Kati SZVORÁK

Monarchia Zenei Társulás / Monarchia Orchestra

Tamás GOMBAI – hegedű / violin

Ferenc KISS – koboz / kobsa, hegedű / violin, brácsa / viola, ének / voice, citera / zither, doromb / Jew's harp, gitár / guitar, tambura / tambur, furulya / recorder, ütőhangszerek / percussion, tekerőlant / hurdy-gurdy, szájharmonika / mouth harp
István László LEGEDI – tilinka

Albert MOHÁCSI – nagybőgő / double bass

Zsolt NAGY – brácsa / viola

Péter PÉTERDI – harmonium

Zoltán SZABÓ – szamica / samica, basszprímtambura / tambur

Andor VÉGH – duda / Croatian bagpipe

MULATSCHAG GRUPPE (Bécs / Wien)

Andrea HOFFMANN – hárfa / harp, ének / voice

Julia LACHERSTORFER – ének / voice

Horst LACKINGER – ének / voice

Rudolf PIETSCH – ének / voice

Laura WÖSCH – orgona / organ, ének / voice

VUJICSICS ENSEMBLE (Pomáz – Szentendre)

Mihály BORBÉLY – brácstambura / tambur, furulya / recorder, klarinét / clarinet

Károly GYÖRI – prímtambura / tambur, hegedű / violin,

Gábor EREDICS – harmonika / accordion, basszprímtambura / tambur

Kálmán EREDICS – bögő / double bass

ÉNEK / VOICE

Tibor BOROS, Péter DRUCKER, Viktor NAGY, Nándor NÉMETH

A szentendrei Vujicsics Tihamér Alapfokú Művészetioktatási Intézmény népdaltagozatos növendékei / Pupils of the folk-song class of Szentendre Vujicsics Tihamér Music School:
Zsófia LINDNER, Borcsa SASVÁRI, Rebeka TAMÁSI, Sára TÍMÁR

Szvorák Kati népdalénekes a Népművészeti Ifjú Mestere (1980), Fülek diszpolgára (1997), Liszt-díjas (2000), Hungaroton-díjas (2001) és Kodály-díjas (2002).

Kati Szvorák is a folk singer who holds the title Young Master of Folk Art (1980), is a honorary citizen of the town Fülek (1997) (Filakovo, Slovakia), and won the Liszt-Prize (2000), the Hungaroton-Prize (2001) and Kodály-Prize (2002).

Önálló kiadványok / Solo recordings

Dalvándorlás (1986, LP 18119) – a Dunatáj népzenéje / music from the Carpathian Basin

Iglice szivem (1989, 2002, HCD 18166) – népdalok gyermeknek / folk songs for children

Jelenti magát Jézus (1991/97) – népénekek / folk hymns

Hungarian Folk Music (1992) – táncházmuzsika / dance-house music

Vagyunk (1992) – Tóth Zsókával – felföldi költők versei / Hungarian poems from Slovakia

Tavaszvilág (1993/95) – Kiss Ferencsel – tavaszi szokásdalok / spring customs songs

Live (1993) – spanyolországi élő felvételek / compilations from the recordings in Spain

Énekeim (1995) – válogatás tiz év nyolc lemezéről / best of 1986–96

Aranyoslábi iglice (1996) – Kiss Ferencsel – népzene gyermeknek / folk music for children

Válaszuton (1997) – Illés Lajossal – népdalátiratok / world music

Álomföldön (1997) – Illés Lajossal – megzenesített gyerekversök / children-music

Napfogyatkozás (1999, HCD 18239) – bánatdalok / sad songs

Meotis (2000) – a Kófaragókkal – amerikai és skóciai élő felvételek / free folk

Örvendezünk (2000, HCD 18249) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa karácsonya / Christmas in Central Europe

Ispiláng (2001, HCD 18250) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa gyerekdalai / Children songs of Central Europe

Stafirung I-II. (2002, HCD 18256-57) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa lakodalma / Wedding in Central Europe

Télkergető (2003, HCD 18258) – a Monarchia zenekarral – Közép-Európa farsangja / Carnival in Central Europe

Áthallások (2004, HCD 18269) – magyar népdalvariánsok / Hungarian folk songs variations

Pünkösdi (2005, HCD 18270) – a Monarchia zenekarral – Pünkösdi Közép-Európában / Whitsunday in Central Europe

Köszönet / Special thanks to

Dr. Walter Deutsch (Volksliedwerk, Wien), Dr. Jenő Gál (Cseh Centrum, Budapest), Pavol Halža (Kassa / Košice), Dr. Sándor Horváth (Szombathely), Tamás Jova (Gyula),

Milica Klaić (Pécs), Marija Kozar (Szombathely), Anica Krunity-Sosity (Pomáz), Alena M. Kubičková (Práha / Praha), Györgyi Kürthy-Kiss, Luczai Miklósné (Gyula),

Jaroslav Széles (Kassa / Košice), Dr. Zsuzsanna Tátrai, Helena Maria Wyszinska,

az MTA Zenetudományi Intézet és a Néprajzi Kutatócsoport munkatársai
Specialists of MTA Institute for Musicology and Etnography

A felvétel megjelenését támogatta / Sponsored by

ALLROUND Kft.

PROMIX PLUS Rt.

Balance engineer: Péter Péterdi

Recording producer: Tamás Repiszky

Recorded at ZA-KI Stúdió

Front cover: Keresztes sirkő Esztergom határából, XII. század

Gravestone with cross from the outskirts of Esztergom

Design: Péter Bereznai

The English and Hungarian translations of the songs can be found at <http://szvorak.index.hu>

Concert agency: tel./fax: 36-26-338045, E-mail: Szvorak@mail.datanet.hu

©2004 HUNGAROTON RECORDS LTD

Made in Hungary